

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Дипломна робота
бакалавра

з теми: **«СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ»**

Здобувача 4 курсу
першого (бакаларського) рівня вищої освіти,
GRS1-B20 групи
спеціальності: 241 Готельно-ресторанна
справа
за освітньо-професійною програмою
«Готельно-ресторанна справа»
денної форми навчання
Анна МІТУСОВА

Науковий керівник: доцент,
кандидат економічних наук, доцент кафедри
туризму та готельно-ресторанної справи
Тетяна МАРУСЕЙ

Рецензент:
Кандидат економічних наук, доцент кафедри
менеджменту
Ірина АНДРЕЙЦЕВА

Кам'янець-Подільський – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	6
1.1 Готельний бізнес: основні поняття.....	6
1.2 Історія готельного бізнесу в світі та Україні	13
1.3 Особливості функціонування готельних мереж в Україні.....	20
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	29
2.1 Сучасні тенденції розвитку готельного бізнесу в Україні	29
2.2 Маркетингові комунікації в готельному бізнесі.....	33
2.3 Інновації в готельному господарстві.....	40
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ	47
3.1 Проблемні аспекти розвитку готельного бізнесу в Україні.....	47
3.2 Автоматизація підприємств готельної індустрії.....	54
3.3 Післявоєнний розвиток готельного бізнесу в Україні.....	61
ВИСНОВОК	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	72
ДОДАТКИ	82

ВСТУП

Актуальність теми дослідження сучасного стану, проблем та перспектив розвитку готельного бізнесу в Україні визначається кількома важливими факторами.

Готельна індустрія є однією з ключових складових туристичної галузі, яка значно впливає на економіку країни, створюючи робочі місця та залучаючи іноземні інвестиції. В умовах воєнного конфлікту та економічної нестабільності готельний бізнес стикається з низкою викликів, таких як знищення інфраструктури, втрата туристичного потоку, відтік кваліфікованих кадрів та зниження рівня доходів населення. Ці проблеми потребують негайного аналізу та розробки стратегій для їх подолання.

Інтеграція інноваційних технологій у сфері готельного бізнесу є важливою умовою для підвищення конкурентоспроможності та якості надання послуг. Використання автоматизованих систем управління, робототехніки, інтелектуальних лічильників води та інших новітніх технологій сприяє ефективнішому функціонуванню готелів, зниженню витрат та підвищенню рівня задоволеності клієнтів. Крім того, післявоєнний період потребує особливої уваги до розвитку соціальної складової готельного бізнесу, орієнтованої на обслуговування внутрішньо переміщених осіб та надання гуманітарних послуг. Досвід інших країн, таких як Хорватія, Кіпр та Ізраїль, демонструє, що правильна стратегія відновлення та розвитку готельної індустрії може мати значний позитивний вплив на економіку та суспільство в цілому.

Враховуючи всі вищезазначені аспекти, дослідження сучасного стану, проблем та перспектив розвитку готельного бізнесу в Україні є надзвичайно актуальним та своєчасним.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Наукова проблематика розвитку готельного бізнесу в Україні висвітлюється у працях вітчизняних вчених, таких як Л. Безручко, М. Г. Бойко, Н. М. Ганич, С. М. Журавльова, В.

М. Зайцева, В. В. Іванов, А. В. Колойдійчук, Г. Я. Круль, І. В. Левицька, М. П. Мальська, Н. В. Оніщук, П. Р. Пуцентейло, Х. Р. Роглев, Г. Скляр, Л. М. Чепурда, О. В. Шикіна.

Мета дослідження. Мета дипломної роботи полягає у дослідженні сучасного стану, проблем та перспектив розвитку готельного бізнесу в Україні.

Для досягнення поставленої мети були сформульовані та вирішені такі **завдання:**

- розглянути основні поняття готельного бізнесу
- дослідити історичний розвиток готельного бізнесу у світі та в Україні
- визначити особливості функціонування готельних ланцюгів в Україні
- проаналізувати сучасні тенденції розвитку у готельному бізнесі
- виокремити та описати маркетингові комунікації та інновації в закладах готельного господарства як інструмент підвищення його конкурентоспроможності
- ідентифікувати основні проблеми розвитку готельного бізнесу в умовах сучасних викликів
- дослідити автоматизовані системи управління в діяльності сфери гостинності
- розглянути перспективи післявоєнного розвитку готельного бізнесу в Україні

Предметом дослідження є сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку готельного бізнесу в Україні.

Об'єкт дослідження – готельний бізнес України.

Методи дослідження. Для розв'язання визначених у роботі завдань використовувались такі методи, як : узагальнення та систематизації (для визначення основних засад, термінів та формування висновків); метод групування та класифікації; табличний метод; прогностичний метод (для визначення перспектив післявоєнного розвитку готельного бізнесу).

Інформаційною базою дослідження були різноманітні джерела, включаючи наукові статті, статистичні дані, навчальні посібники та підручники, державні стандарти України та онлайн-джерела.

Наукова новизна дипломної роботи полягає у всебічному аналізі сучасному стану, виявленні ключових проблем та обґрунтуванні повоєнних перспективних напрямів розвитку готельного бізнесу в Україні.

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробці ефективних інноваційних технологій для подолання проблем готельного бізнесу в Україні, а також у визначенні перспективних напрямів розвитку, що сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності готельної галузі на сучасному ринку.

Апробація результатів дослідження. Теоретичні результати дослідження висвітлено у науковій публікації: Мітусова А. Сучасні інформаційні технології в бізнес-плануванні. Збірник матеріалів за результатами ІХ науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Сталий розвиток України: проблеми і перспективи». Відповідальний редактор – Боднарчук Т. Л., м. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О. В., 2023. С. 28-31.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Структурно робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг – 82 сторінки, список використаних джерел нараховує 91 найменування. Робота містить 9 таблиць і 10 рисунків.

ВИСНОВОК

Проведене дослідження на тему «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку готельного бізнесу в Україні» дозволило отримати комплексне уявлення про стан та динаміку розвитку цієї важливої галузі. Основні результати та висновки можна підсумувати таким чином:

1. В дослідженні основних понять готельного бізнесу було виявлено, що ця галузь є важливою складовою сучасної економіки, особливо в контексті розвитку туризму та гостинності. Поняття готельного бізнесу включає в себе комплексну систему управління готелями, що забезпечує розміщення, харчування та інші послуги для мандрівників та подорожуючих. Готельна послуга включає в себе широкий спектр сервісів, що охоплюють комфортне проживання, конференц-зали, спа-процедури та інші зручності, спрямовані на задоволення потреб клієнтів. Сам готель являє собою будівлю або комплекс будівель з номерами для проживання та інфраструктурою для надання різноманітних послуг.

Дослідження показало, що готельний бізнес є динамічною галуззю, яка постійно адаптується до змін в умовах ринкової конкуренції, технологічних інновацій та змін у споживчих вподобаннях. Впровадження цифрових технологій, автоматизація процесів управління, екологічні стандарти та підвищення якості обслуговування стають ключовими факторами успіху в сучасному готельному бізнесі. Ці аспекти важливі для забезпечення конкурентоспроможності на ринку та задоволення високих стандартів якості серед вимогливих клієнтів.

2. Дослідження історичного розвитку готельного бізнесу показало, що його витоки сягають давнини, коли перші місця для розміщення подорожуючих з'являлися вздовж торгових шляхів та у великих містах. Від античних караван-сараїв до середньовічних заїжджих дворів, готельний бізнес еволюціонував, адаптуючись до змін у суспільстві та економіці. Розвиток готельного бізнесу в Україні має свої унікальні особливості, що пов'язані з

історичними та культурними традиціями, а також з соціально-економічними змінами, які відбувалися в різні періоди.

У сучасний період, розвиток готельної індустрії в Україні відбувається під впливом глобальних тенденцій та внутрішніх викликів. Історичний контекст дозволяє краще зрозуміти поточні проблеми та перспективи розвитку галузі, а також розробити ефективні стратегії для подолання викликів.

3. Вивчення особливостей функціонування готельних ланцюгів в Україні виявило, що вони відіграють значну роль у структурі готельного бізнесу. Готельні ланцюги забезпечують стандартизацію послуг, що підвищує довіру та задоволення клієнтів, а також сприяють оптимізації управлінських процесів через централізовані системи бронювання та маркетингу. Умови роботи готельних ланцюгів в Україні відрізняються від міжнародних практик через локальні особливості ринку та економічного середовища. Особливості функціонування готельних ланцюгів в Україні включають адаптацію до національних стандартів та регуляцій, врахування культурних та соціальних аспектів, а також впровадження інноваційних рішень для підвищення конкурентоспроможності.
4. Аналіз сучасних тенденцій у готельному бізнесі показав, що ключовими напрямками розвитку є впровадження інноваційних технологій, підвищення рівня обслуговування та адаптація до змін у споживчих вподобаннях. Зокрема, значну роль відіграють цифрові технології, що дозволяють автоматизувати процеси бронювання, управління та обслуговування клієнтів. Тенденції до підвищення екологічності та стійкості також стають все більш важливими, оскільки готелі намагаються зменшити свій вплив на навколишнє середовище. Розуміння сучасних тенденцій у готельному бізнесі дозволяє ефективніше реагувати на виклики та можливості ринку. Аналіз тенденцій є ключовим для розробки стратегій, які допоможуть готельним підприємствам залишатися конкурентоспроможними та успішно розвиватися у швидкозмінному ринковому середовищі.

5. Маркетингові комунікації та інновації у готельному бізнесі є важливими інструментами підвищення конкурентоспроможності. Використання сучасних маркетингових стратегій дозволяє залучати нових клієнтів, підвищувати рівень їх задоволеності та лояльності. Маркетингові комунікації, такі як соціальні мережі, онлайн-реклама, персоналізовані пропозиції та програми лояльності, відіграють важливу роль у формуванні позитивного іміджу готелів та залученні нових клієнтів. Крім того, інноваційні підходи до маркетингу, такі як використання віртуальної та доповненої реальності, дозволяють створювати унікальні враження для гостей та виділятися серед конкурентів. В результаті, ці заходи допомагають готельним підприємствам зберігати конкурентоспроможність у динамічному ринковому середовищі та забезпечувати стійкий розвиток.
6. Основні проблеми розвитку готельного бізнесу (економічна нестабільність, воєнний конфлікт, пандемія COVID-19) призвели до зниження туристичного потоку, руйнування інфраструктури, втрати кваліфікованих кадрів та зниження доходів населення. Вирішення цих проблем передбачає комплексний підхід, включаючи державну підтримку, залучення інвестицій, розвиток інфраструктури та впровадження інноваційних технологій. Готельний бізнес потребує гнучкості та здатності швидко адаптуватися до змінних умов ринку. Вивчення та аналіз основних проблем дозволяють визначити пріоритетні напрямки розвитку та розробити ефективні заходи для підтримки стійкості та конкурентоспроможності готельного бізнесу в Україні.
7. Автоматизовані системи управління підвищують ефективність операційних процесів та покращують якість обслуговування клієнтів. Автоматизація дозволяє оптимізувати процеси бронювання, управління ресурсами, обліку та звітності, що знижує витрати та підвищує рівень задоволеності клієнтів. Використання систем управління, таких як PMS (Property Management System) дозволяє готелям ефективніше керувати своїми ресурсами та доходами.

Інноваційні технології, такі як штучний інтелект, машинне навчання та інтернет речей, створюють нові можливості для готельного бізнесу. Вони дозволяють забезпечити більш персоналізований підхід до обслуговування клієнтів, автоматизувати рутинні завдання та підвищити операційну ефективність. Дослідження показало, що впровадження автоматизованих систем управління є важливим кроком для підвищення конкурентоспроможності готельного бізнесу в умовах швидкозмінного ринкового середовища.

8. Розгляд перспектив післявоєнного розвитку готельного бізнесу в Україні дозволив визначити основні напрямки та стратегії, що сприятимуть відновленню та подальшому зростанню цієї галузі. Важливим є не лише відновлення інфраструктури, але й створення умов для залучення інвестицій, розвитку внутрішнього туризму та підвищення якості послуг. Досвід інших країн, таких як Хорватія, Кіпр та Ізраїль, показує, що правильно розроблена стратегія відновлення може мати значний позитивний вплив на економіку та суспільство в цілому. Важливими аспектами є підтримка державних програм, спрямованих на розвиток туризму, залучення міжнародної допомоги та інвестицій.

Таким чином, дослідження сучасного стану, проблем та перспектив розвитку готельного бізнесу в Україні є надзвичайно актуальним та своєчасним, і його результати можуть стати основою для розробки ефективних стратегій розвитку цієї галузі в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агафонова Л.Г., Агафонова О.С. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: Навч. посіб. К.: Знання України, 2002. 352 с.
2. Басюк О.В. Аналіз світового досвіду функціонування готельних ланцюгів [Електронний ресурс] : Журнал Глобальні та національні проблеми економіки – 2015. – № 5.
3. Безручко Л., Білоус С., Філь М. Готельне господарство України в умовах війни: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. URL:<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-43>
4. Беляков О. О. Роль засобів масової комунікації у формуванні екологічної політики [Електронний ресурс]. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=28>
5. Бойко М.Г., Гопкало Л.М. Організація готельного господарства: підруч. : Київ, нац. торг.-екон. ун-т, 2006. 448 с.
6. Брік С. В. Готельний бізнес: особливості фінансового обліку та внутрішнього контролю доходів та витрат. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки): зб. наук. пр. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. № 15 (1291). С. 49-52.
7. Бунтова Н.В., Томашук Ю.В. Туризм та готельно-ресторанний бізнес: виклики та можливості розвитку. Індустрія гостинності: стан, тенденції розвитку та перспективи галузі в умовах війни : збірник праць Міжнародного науково-практичного форуму (м. Львів, 19–21 квітня 2023 р.) / [відп. ред.: проф. О. І. Мороз]. Львів: «Камула», 2023. С.196-200. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/pages/22752/03luschik-mariyaindustriya-gostinnosti-zbirnik-tez.pdf> .

8. Бурак Т. В. Готельні мережі: еволюція та становлення / Т.В. Бурак // Бізнес-інформ, 2014. С. 179-183.
9. Бурак Т. В. Розвиток контрактного управління готельними мережами в Україні. Економіка. Управління. Інновації. 2019. № 1(9). С. 97-105. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/burak.htm.
10. Вдовічен А. Регіональні особливості управління підприємствами сфери гостинності в довоєнний, воєнний та поствоєнний періоди. Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект : матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Чернівці, 5 травня 2022 р. Чернівці: Технодрук, 2022. С. 10-21.
11. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C>
12. Влащенко Н. М. Сучасні маркетингові комунікації готельних підприємств. Бізнес Інформ, 2017. № 6. С. 285-290. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2017_6_46.
13. Всесвітня туристична організація: офіц. вейб-сайт. URL: <https://www.unwto.org/ru>.
14. Встояти під час війни: як працюють готелі України. URL: <https://commercialproperty.ua/analitics/vstoyati-pid-chas-viyni-yak-pratsyuuyut-goteli-ukraini/>.
15. Ганич Н. М. Сутність поняття готельна послуга. Географія та туризм, 2011. Вип. 14. С. 212-217. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2011_14_41.
16. Гірченко Т. Д., Дубовик О. В. Маркетинг: навч. посіб. Київ: Фірма «ІНКІОС», Центр навчальної літератури, 2007. 255 с.
17. Горіна Г. О. Сутність та специфіка мережевої організації міжнародного готельного бізнесу. Економіка та держава. 2021. № 3. С. 107–109. URL: http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1

- &S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_
S21P03=FILA=&2_S21STR=ecde_2011_3_31
18. Готельні ланцюги: стан і перспективи розвитку. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/bilan.htm.
  19. Гросул В., Балацька Н. Digital-маркетинг як дієвий інструмент антикризового розвитку підприємства ресторанного бізнесу в період пандемії та її рецесії. Підприємництво та інновації. 2020. № 11-2. С. 7-12. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.20>.
  20. Гудзовата О. О. Автоматизовані системи управління готелями. Торговля, комерція, підприємництво, 2013. Вип. 15. С. 94-98. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2013_15_22.
  21. Дворська І. Туристична галузь після війни: чи можлива реанімація та антикризове управління? URL: <https://blog.liga.net/user/idvorskaya/article/44952>.
  22. Діагностування стану українського бізнесу під час повномасштабної війни Росії з Україною. URL: <https://usp-ltd.org/diahnostuvannia-stanu-ukrainskoho-biznesu-pid-chas-povnomasshtabnoi-vijny-rosii-z-ukrainoiu>.
  23. ДСТУ 4268-2003 «Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги»
  24. ДСТУ 4269-2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів»
  25. ДСТУ 4527-2006 «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення»
  26. Журавльова С. М. Інформаційні та фінансові потоки в готельному господарстві. Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 19 травня 2009 р.: тези доп. Харків: ХДУХТ, 2009. С. 138-140.
  27. Журавльова С. М., Кукліна Т.С. Стратегії розвитку міжнародних готельних мереж в умовах глобалізації. Херсон: ХНТУ, 2015. 330 с.

28. За оцінками МКІП щодо втрати імпорту та експорту послуг, пов'язаних з подорожами, від пандемії. URL: <https://mkms.gov.ua/news/3733.html>.
29. Завадинська О. Інноваційні технології господарювання в ресторанному бізнесі. Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації. 2018. № 2. С. 93–102.
30. Загальна сума збитків, завдана інфраструктурі України, зросла до майже \$155 млрд – оцінка KSE Institute станом на січень 2024 року. *Kyiv School of Economics*. URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zagalna-suma-zbitkiv-zavdana-infrastrukturi-ukrayini-zroslo-do-mayzhe-155-mlrd-otsinka-kse-institute-stanom-na-sichen-2024-roku/>.
31. Зайцева В. М. Стратегічне управління готельними підприємствами в умовах глобалізації: монографія. Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. 120 с.
32. Закон України «Про туризм» № 324/95-ВР від 15.09.1995
33. Іванов В. В., Волов А. Б. Формування системи управління готельним підприємством. П'ять зірок, 2001. №12. С. 12-18.
34. Інноваційні технології у готельному господарстві : навч. посіб. / Н. М. Влащенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 150 с.
35. Каїль О. О., Юхновська Ю. О. Розвиток туристичної галузі в Україні під час воєнного стану. Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 770 с. С. 177-179. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kail.htm.
36. Карбунар Н. Зруйнований російською ракетою готель у Києві відновлено (фото). *ГЛАВКОМ*. URL: <https://glavcom.ua/kyiv/news/ukijevidnovilivzrujnovanijrosijskojuraketojuhotel952089.html>.
37. Кирніс Н. Інновації у сфері підприємств ресторанного господарства, які надають кейтерингові послуги. Економіко-правова парадигма розвитку сучасного суспільства. 2017. № 1. URL: <https://studlib.org.ua/index.php/eprs/article/view/105/102>

- 38.Класифікація видів економічної діяльності. URL: <https://evrovektor.com/kved/2010/> .
- 39.Коваленко Н. Swot-аналіз потенціалу післявоєнного розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-61>
- 40.Колодійчук А. В. Готельні мережі як ефективний спосіб ведення бізнесу в індустрії гостинності: світовий досвід. Формування ринкових відносин в Україні. 2016. № 6. С. 54–56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2016_6_15.
- 41.Круль Г. Я. К 84 Основи готельної справи. Навч. посіб,- К.: Центр учбової літератури, 2011. 368 с.
- 42.Левицька І.В., Корж Н.В., Онищук Н.В. Готельна справа: Навчальний посібник. Вінниця: «ПП «ТД Едельвейс і К», 2015. 580 с.
- 43.Левкович У. Історія розвитку готельного господарства, суть, види та становлення готельної індустрії / У. Левкович // Молодь і ринок. 2014. № 5. С. 156-161. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2014_5_36.
- 44.Малик Л.О. Економіка та організація формування маркетингової туристичної індустрії в Україні. Монографія. Дрогобич «Коло», 2011. 394 с.
- 45.Мальська М. П., Безручко Л. С. Готельні ланцюги світу: сучасний стан та перспективи розвитку. Туристичні послуги на світовому ринку як фактор розвитку міжнародного туризму» : зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. Львів: ЛІЕТ, 2018. С. 283-290.
- 46.Мальська М. П., Пандяк І. Г. Готельний бізнес: теорія та практика. Підручник. 2- вид. перероб. та доп. Київ.: Центр учбової літератури, 2012. 472 с.
- 47.Мороз О., Москвяк Я. Вплив війни на готельно-ресторанний бізнес: виклики та можливості для пристосування в умовах конфлікту.

- Індустрія гостинності: стан, тенденції розвитку та перспективи галузі в умовах війни : збірник праць Міжнародного науковопрактичного форуму (м. Львів, 19–21 квітня 2023 р.) / [відп. ред.: проф. О. І. Мороз]. Львів: «Камула», 2023. 466 с.
48. Намагаються вижити. Готелі в Україні заповнені на 10–15%, – експерт. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/travel/pytayutsya-vyzhit-oteli-ukraine-zapolneny-1657631247.html>.
49. Нещадим, Л., Тимчук, С. Автоматизація бізнес-процесів підприємств індустрії гостинності як чинник підвищення економічної ефективності. Економіка та суспільство, 2022, (36). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-38>.
50. Оніщук Н.В. Розвиток індустрії гостинності в Україні та світі. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. №4 (21). С.297-304.
51. Організація готельного господарства. Теорія і практика: Навчальний посібник / Л. М. Чепурда, К. М. Таньков, О. Б. Куракін. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2015. 427 с.
52. Основи готельно-ресторанного бізнесу. Опорний конспект лекцій. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10632/1/osnovi-gotelno-restorannogo-biznesu-konspekt.pdf>.
53. Осовська Г. В., Осовський О. А. Основи менеджменту: навч. посіб. Київ: Кондор, 2006. 664 с.
54. Офіційний сайт Державної служби зайнятості URL: <https://dcz.gov.ua/>
55. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
56. Офіційний сайт Національної туристичної організації. URL: <https://ntoukraine.org>
57. Пандяк І. Вплив російсько-української війни 2022 р. На розвиток готельного бізнесу в Україні. URL: <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/33272/1/пандяк.pdf>.

- 58.Перші в Україні готелі URL: <https://city-adm.lviv.ua/portal/history-of-lviv/forthe-first-time-in-lviv/5262-pershyi-v-ukraini-hotel-pid-rymskym-tsezarem>.
- 59.Петрук Н. К. Організація як суспільний феномен: засади соціально-філософського аналізу. Мультиверсум. Філософський альманах, 2004. Вип. 43. С. 102–114. URL: https://www.filosof.com.ua/Jornel/M_43/Petruk.htm.
- 60.Понад 12 готелів постраждали в Україні через війну. *Інтерфакс-Україна*. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/886309.html>
- 61.Примак Т. О. Маркетингові комунікації в системі управління ринковою діяльністю підприємства: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.06.01. Київ, 2004. 26 с.
- 62.Про віднесення об'єктів права державної власності до сфери управління Державної туристичної адміністрації: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2002 р. № 84-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/34>.
- 63.Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19). *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20#top>.
- 64.Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/255-2020-п#Text>
- 65.Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. Дата оновлення: 05.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
- 66.Проект Rebuild.ua. URL: <https://rebuildua.net/>.

67. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
68. Ресторанні тренди світу і України 2022. URL: <http://knukim.edu.ua/restoranni-trendy-svitu-i-ukrayiny-2022>.
69. Різун В. В. Теорія масової комунікації. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=1>
70. Роглев Х. Р. Основи готельного менеджменту [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.library.tneu.edu.ua>
71. Руденко В.П. Основи готельної справи. Чернівці: Книги – XXI, 2012. 379 с.
72. Садловська К. Туристичний бізнес Славського матиме збитки через карантин. URL: <https://suspilne.media/lviv/24052-turisticnij-biznes-slavskogo-matime-zbitki-cerez-karantin/>.
73. Сегеда І. В. Підходи до вдосконалення управління розвитком готельного господарства регіону. Бізнес Інформ. 2018. № 4. С. 445-454.
74. Сіра Е. О., Голубець І. М., Безрученков Ю. В. Післявоєнне відновлення туризму в Україні. Інфраструктура ринку. 2022. № 68. С. 155-158. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/68_2022/29.pdf.
75. Скляр Г. Трансформація розвитку сфери гостинності регіону у воєнний період. Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект : матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Чернівці, 5 травня 2022 р. Чернівці : Технодрук, 2022. С. 342–344.
76. Статистичний щорічник України за 2019 рік. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm.
77. Тищенко С. Теоретичні основи поняття індустрії гостинності. Інфраструктура ринку, 2021. № 55. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastruct55-29>.
78. Транченко, Л., Терещук, Н. Автоматизація бізнес-процесів як механізм підвищення ефективності діяльності готельного підприємства, 2021

- Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry, (1-2 (3-4), 14-24. [https://doi.org/10.24025/2708-4949.1-2\(3-4\).2021.241949](https://doi.org/10.24025/2708-4949.1-2(3-4).2021.241949).
79. Турчиняк М., Примак А. Вплив пандемії covid-19 на готельно-ресторанну індустрію України. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-29>.
80. Учасники проектів Вікімедіа. Закони хаммурапі – вікіпедія. *Вікіпедія*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Закони_Хаммурапі.
81. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні. Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2002. 195 с.
82. Франчайзинг: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, Т. В. Мирончук, І. З. Салата, Л. В. Марчук ; за ред. О.Є. Кузьміна. К.: Знання, 2011. Книга. 267 с.
83. Хміль Ф. І. Менеджмент. Київ: Вища школа, 1995. 351 с.
84. Цуруль О. А. Менеджмент у державних організаціях: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2002. 142 с.
85. Шацька З. Я., Семко В. В. Впровадження нових технологій на вітчизняних підприємствах : Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні детермінанти розвитку бізнес-процесів в Україні»: 2017 р. : матеріали Міжнар. нак.-практ. конф., 24 травня 2017 р. Київ : КНУТД, 2017. С. 370–373.
86. Шикіна О.В. Аналіз тенденцій міжнародної готельної індустрії. Інфраструктура ринку. Вип. 39. 2020. С. 56-61.
87. Biggest Hotel Chains in the World by Number of Guestrooms, 2024 - CEOWORLD magazine. *CEOWORLD magazine*. URL: <https://ceoworld.biz/2024/03/29/biggest-hotel-chains-in-the-world-by-number-of-guestrooms-2024/>.
88. Largest Hotel Chains in the World by Number of Properties, 2024 - CEOWORLD magazine. *CEOWORLD magazine*. URL: <https://ceoworld.biz/2024/03/29/largest-hotel-chains-in-the-world-by-number-of-properties-2024/>.

89. Management.com.ua.: Менеджмент для управлінців. *Management.com.ua.: Менеджмент для управлінців*. URL: <http://www.management.com.ua/>.
90. Miller, Каас. World Wide Fund 2002. Beyond the Green Horizon. WorldWideFund, Surrey. P. 45-76
91. Premier Hotels and Resorts - мережа готелів по всій Україні, онлайн бронювання. *Premier Hotels and Resorts - мережа готелів по всій Україні, онлайн бронювання*. URL: <https://www.phnr.com/ua>